

prorrogats fins a aquest moment, a partir del qual els és aplicable el que s'estableixi en la nova Llei.

Article segon.—Queden derogades totes les disposicions que s'oposin al que estableix aquest Reial decret llei, que entra en vigor l'endemà de la publicació al «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, deu d'octubre de mil nou-cents vuitanta.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
ADOLFO SUÁREZ GONZÁLEZ

22501 LLEI 50/1980, de 8 d'octubre, de contracte d'assegurança. («BOE» 250, de 17-10-1980.)

JUAN CARLOS I, REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.
Sapigueu: que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

TÍTOL PRIMER

SECCIÓ PRIMERA. PRELIMINAR

Article primer.

El contracte d'assegurança és aquell pel qual l'assegurador s'obliga, mitjançant el cobrament d'una prima i per al cas que es produeixi l'esdeveniment el risc del qual és objecte de cobertura, a indemnitzar, dins els límits pactats, el dany produït a l'assegurador o a satisfer un capital, una renda o altres prestacions convingudes.

Article segon.

Les diferents modalitats del contracte d'assegurança, si no hi ha una llei que els sigui aplicable, es regeixen per aquesta Llei, els preceptes de la qual tenen caràcter imperatiu, llevat que s'hi disposi una altra cosa. No obstant això, s'entenen vàlides les clàusules contractuals que siguin més beneficioses per a l'assegurat.

Article tercer.

Les condicions generals, que en cap cas no poden tenir caràcter lesiu per als assegurats, les ha d'incloure l'assegurador en la proposició d'assegurança si n'hi ha i necessàriament en la pòlissa de contracte o en un document complementari, que l'assegurat ha de subscriure i al qual se n'ha de lliurar una còpia. Les condicions generals i particulars s'han de redactar de forma clara i precisa. S'hi han de destacar de manera especial les clàusules limitadores dels drets dels assegurats, que han de ser específicament acceptades per escrit.

Les condicions generals del contracte estan sotmeses a la vigilància de l'Administració pública en els termes previstos per la llei.

Declarada pel Tribunal Suprem la nul·litat d'alguna de les clàusules de les condicions generals d'un contracte, l'Administració pública competent ha d'obligar els asseguradors a modificar les clàusules idèntiques que figuren en les seves pòlisses.

Article quart.

El contracte d'assegurança és nul, excepte en els casos que preveu la llei, si en el moment de la seva conclusió no existia el risc o havia ocorregut el sinistre.

SECCIÓ SEGONA. CONCLUSIÓ, DOCUMENTACIÓ DEL CONTRACTE I DEURE DE DECLARACIÓ DEL RISC

Article cinquè.

El contracte d'assegurança i les seves modificacions o addicions s'han de formalitzar per escrit. L'assegurador està obligat a lliurar al prenedor de l'assegurança la pòlissa o, almenys, el document de cobertura provisional. En les modalitats d'assegurança en què per disposicions especials no s'exigeixi l'emissió de la pòlissa l'assegurador està obligat a lliurar el document que s'hi estableixi.

Article sisè.

La sol·licitud d'assegurança no vincula el sol·licitant. La proposició d'assegurança per part de l'assegurador vincula el proponent durant un termini de quinze dies.

Per acord de les parts, els efectes de l'assegurança es poden retrotreure al moment en què es va presentar la sol·licitud o es va formular la proposició.

Article setè.

El prenedor de l'assegurança pot contractar l'assegurança per compte propi o d'altri. En cas de dubte es presumeix que el prenedor ha contractat per compte propi. El tercer assegurat pot ser una persona determinada o determinable pel procediment que les parts acordin.

Si el prenedor de l'assegurança i l'assegurat són persones diferents, les obligacions i els deures que es deriven del contracte corresponen al prenedor de l'assegurança, llevat d'aquells que per la seva naturalesa hagi de complir l'assegurat. No obstant això, l'assegurador no pot rebutjar el compliment per part de l'assegurat de les obligacions i deures que corresponguin al prenedor de l'assegurança.

Els drets que es deriven del contracte corresponen a la persona assegurada o, si s'escau, al beneficiari, llevat dels drets especials del prenedor en les assegurances de vida.

Article vuitè.

La pòlissa del contracte ha d'incloure com a mínim les indicacions següents:

U. Nom i cognoms o denominació social de les parts contractants i el seu domicili, així com la designació de l'assegurat i beneficiari, si s'escau.

Dos. El concepte en el qual s'assegura.

Tres. Naturalesa del risc cobert.

Quart. Designació dels objectes assegurats i de la seva situació.

Cinc. Suma assegurada o abast de la cobertura.

Sis. Import de la prima, recàrrecs i impostos.

Set. Venciment de les primes, lloc i forma de pagament.

Vuit. Durada del contracte, amb expressió del dia i l'hora en què comencen i acaben els seus efectes.

Nou. Nom de l'agent o agents, en cas que intervinguin en el contracte.

En el cas de pòlissa flotant, s'hi ha d'especificar, a més, la forma en què s'ha de fer la declaració de l'abonament.

Si el contingut de la pòlissa difereix de la proposició d'assegurança o de les clàusules acordades, el prenedor de l'assegurança pot reclamar a l'entitat asseguradora en el termini d'un mes a comptar del lliurament de la pòlissa perquè solucioni la divergència existent. Transcorregut aquest termini sense efectuar la reclamació, cal atènyer-se al que disposa la pòlissa. El que estableix aquest paràgraf s'ha d'inserir en tota pòlissa del contracte d'assegurança.

Article novè.

La pòlissa de l'assegurança pot ser nominativa a l'ordre o al portador. En qualsevol cas, la seva transferència efectuada, segons la classe del títol, ocasiona la del crèdit contra l'assegurador amb els mateixos efectes que produiria la cessió d'aquest.

Article deu.

El prenedor de l'assegurança té el deure, abans de la conclusió del contracte, de declarar a l'assegurador, d'acord amb el qüestionari que aquest li sotmeti, totes les circumstàncies que ell conegui que puguin influir en la valoració del risc.

L'assegurador pot rescindir el contracte mitjançant una declaració dirigida al prenedor de l'assegurança en el termini d'un mes, a comptar del coneixement de la reserva o inexactitud del prenedor de l'assegurança. Corresponen a l'assegurador, llevat que hi concorri dol o culpa greu per part seva, les primes relatives al període en curs en el moment que faci aquesta declaració.

Si el sinistre sobrevé abans que l'assegurador faci la declaració a què es refereix el paràgraf anterior, la prestació d'aquest es redueix proporcionalment a la diferència entre la prima convinguda i la que s'hauria aplicat si s'hagués conegut la verdadera entitat del risc. Si hi va haver dol o culpa greu del prenedor de l'assegurança l'assegurador queda alliberat del pagament de la prestació.

Article onze.

El prenedor de l'assegurança o l'assegurat han de comunicar a l'assegurador, durant el curs del contracte, tan aviat com puguin, totes les circumstàncies que agreugin el risc i siguin de tal naturalesa que si aquest les hagués conegut en el moment de perfer el contracte no l'hauria subscrit o l'hauria conclòs en condicions més costoses.

Article dotze.

L'assegurador pot proposar una modificació del contracte, en un termini de dos mesos a comptar del dia en què li ha estat declarat l'agreujament. En aquest cas, el prenedor disposa de quinze dies a comptar de la recepció d'aquesta proposició per acceptar-la o rebutjar-la. En cas de rebuig, o de silenci per part del prenedor, l'assegurador pot rescindir el contracte, transcorregut el termini esmentat, amb l'advertiment previ al prenedor, i li ha de donar perquè contesti un nou termini de quinze dies, transcorreguts els quals i dins els vuit el següents li ha de comunicar al prenedor la rescissió definitiva.

L'assegurador pot igualment rescindir el contracte comunicant-ho per escrit a l'assegurador dins d'un mes, a partir del dia en què va tenir coneixement de l'agreujament del risc. En cas que el prenedor de l'assegurança o l'assegurat no hagi efectuat la seva declaració i sobrevingui un sinistre, l'assegurador queda alliberat de la seva prestació si el prenedor o l'assegurat han actuat amb mala fe. Si passa altrament, la prestació de l'assegurador es redueix proporcionalment a la diferència entre la prima convinguda i la que s'hauria aplicat si s'hagués conegut la verdadera entitat del risc.

Article tretze.

El prenedor de l'assegurança o l'assegurat poden posar en coneixement de l'assegurador, durant el curs del contracte, totes les circumstàncies que disminueixin el risc i siguin de tal naturalesa que si aquest les hagués conegut en el moment de perfer el contracte, l'hauria conclòs en condicions més favorables.

En aquest cas, en finalitzar el període en curs cobert per la prima, s'ha de reduir l'import de la prima futura en la proporció corresponent, i en cas contrari el prenedor té dret a la resolució del contracte i a la devolució de la diferència entre la prima satisfeta i la que li hauria correspost pagar, des del moment de la posada en coneixement de la disminució del risc.

SECCIÓ TERCERA. OBLIGACIONS I DEURES DE LES PARTS

Article catorze.

El prenedor de l'assegurança està obligat al pagament de la prima en les condicions estipulades a la pòlissa. Si s'han pactat primes periòdiques, la primera de les primes és exigible una vegada signat el contracte. Si en la pòlissa no es determina cap lloc per al pagament de la prima, s'entén que aquest s'ha de fer al domicili del prenedor de l'assegurança.

Article quinze.

Si per culpa del prenedor la primera prima no ha estat pagada, o la prima única no ho ha estat al seu venciment, l'assegurador té dret a resoldre el contracte o a exigir el pagament de la prima deguda en via executiva amb base en la pòlissa. Llevat de pacte en contra, si la prima no ha estat pagada abans que es produeixi el sinistre, l'assegurador queda alliberat de la seva obligació.

En cas de manca de pagament d'unes de les primes següents, la cobertura de l'assegurador queda suspesa un mes després del dia del seu venciment. Si l'assegurador no reclama el pagament dins els sis mesos següents al venciment de la prima, s'entén que el contracte queda extingit. En qualsevol cas, l'assegurador, quan el contracte estigui en suspens, només pot exigir el pagament de la prima del període en curs.

Si el contracte no ha estat resolt o extingit de conformitat amb els paràgrafs anteriors, la cobertura torna a tenir efecte al cap de vint-i-quatre hores del dia en què el prenedor va pagar la seva prima.

Article setze.

El prenedor de l'assegurança o l'assegurat o el beneficiari han de comunicar a l'assegurador l'esdeveniment del sinistre dins el termini màxim de set dies d'haver-lo conegut, llevat que en la pòlissa s'hagi fixat un termini més ampli. En cas d'incompliment, l'assegurador pot reclamar els danys i perjudicis causats per la falta de reclamació.

Aquest efecte no es produeix si es prova que l'assegurador ha tingut coneixement del sinistre per un altre mitjà.

A més, el prenedor de l'assegurança o l'assegurat han de donar a l'assegurador tota classe d'informacions sobre les circumstàncies i conseqüències del sinistre. En cas de violació d'aquest deure, la pèrdua del dret a la indemnització només es produeix en el supòsit que hi hagi concorregut dol o culpa greu.

Article disset.

L'assegurat o el prenedor de l'assegurança han de fer ús dels mitjans al seu abast per minorar les conseqüències del sinistre. L'incompliment d'aquest deure dóna dret a l'assegurador a reduir la seva prestació en la proporció oportuna, tenint en compte la importància dels danys que se'n deriven i el grau de culpa de l'assegurat.

Si aquest incompliment es produeix amb la intenció manifesta de perjudicar o enganyar l'assegurador, aquest queda alliberat de qualsevol prestació derivada del sinistre.

Les despeses que s'originin pel compliment d'aquesta obligació, sempre que no siguin inoportunes o desproporcionades als béns salvats, són a càrrec de l'assegurador fins al límit fixat al contracte, fins i tot si aquestes despeses no han tingut resultats efectius o positius. Si no hi ha pacte s'han d'indemnitzar les despeses efectivament originades. Aquesta indemnització no pot excedir la suma assegurada.

L'assegurador que en virtut del contracte només hagi d'indemnitzar una part del dany causat pel sinistre, ha de reemborsar la part proporcional de les despeses de salvament, llevat que l'assegurat o el prenedor de l'assegurança hagin actuat seguint les instruccions de l'assegurador.

Article divuit.

L'assegurador està obligat a satisfer la indemnització en finalitzar les investigacions i els peritatges necessaris per establir l'existència del sinistre i, si s'escau, l'import dels danys que en resultin. En qualsevol cas, l'assegurador ha d'efectuar, dins els quaranta dies a partir de la recepció de la declaració del sinistre, el pagament de l'import mínim del que l'assegurador pugui deure, segons les circumstàncies que ell conegui.

Quan la naturalesa de l'assegurança ho permeti i l'assegurat ho consenti, l'assegurador pot substituir el pagament de la indemnització per la reparació o la reposició de l'objecte sinistrat.

Article dinou.

L'assegurador està obligat al pagament de la prestació, excepte en el supòsit que el sinistre hagi estat causat per mala fe de l'assegurat.

Article vint.

Si en el termini de tres mesos des de la producció del sinistre l'assegurador no ha realitzat la reparació del dany o n'ha indemnitzat l'import en metàl·lic per causa no justificada o que li sigui imputable, la indemnització s'incrementa un 20 per 100 anual.

Article vint-i-u.

Les comunicacions i el pagament de primes que efectui el prenedor de l'assegurança a un agent afecte representant del assegurador tenen els mateixos efectes que si s'haguessin realitzat directament a aquest.

Les comunicacions efectuades per un agent lliure a l'assegurador en nom del prenedor de l'assegurança tenen els mateixos efectes que si les realitza el mateix prenedor, llevat d'indicació en contra d'aquest.

SECCIÓ QUARTA. DURADA DEL CONTRACTE I PRESCRIPCIÓ

Article vint-i-dos.

La durada del contracte s'ha de determinar a la pòlissa, la qual no pot fixar un termini superior a deu anys. Tanmateix, pot establir que es prorrogui una o més vegades per un període no superior a un any cada vegada.

Les parts es poden oposar a la pròrroga del contracte mitjançant una notificació escrita a l'altra part, efectuada amb un termini de dos mesos d'anticipació a la conclusió del període de l'assegurança en curs.

El que disposen els paràgrafs precedents no és aplicable quan sigui incompatible amb la regulació de l'assegurança sobre la vida.

Article vint-i-tres.

Les accions que es derivin del contracte d'assegurança prescriuen en el termini de dos anys si es tracta d'una assegurança de danys i de cinc si l'assegurança és de persones.

Article vint-i-quatre.

És jutge competent per al coneixement de les accions derivades del contracte d'assegurança el del domicili de l'assegurat, i qualsevol pacte en contra és nul.

TÍTOL II

Assegurances contra danys

SECCIÓ PRIMERA. DISPOSICIONS GENERALS

Article vint-i-cinc.

Sens perjudici del que estableix l'article quart, el contracte d'assegurança contra danys és nul si en el moment de la seva conclusió no hi ha un interès de l'assegurat per indemnitzar el dany.

Article vint-i-sis.

L'assegurança no pot ser objecte d'enriquiment injust per a l'assegurat. Per a la determinació del dany, cal atènyer-se al valor de l'interès assegurat en el moment immediatament anterior a la realització del sinistre.

Article vint-i-set.

La suma assegurada representa el límit màxim de la indemnització que l'assegurador ha de pagar en cada sinistre.

Article vint-i-vuit.

No obstant el que disposa l'article vint-i-cinc, les parts, de comú acord, poden fixar en la pòlissa o amb posterioritat a la subscripció del contracte el valor de l'interès assegurat que s'ha de tenir en compte per al càlcul de la indemnització.

S'entén que la pòlissa és estimada quan l'assegurador i l'assegurat hi han acceptat expressament el valor assignat a l'interès assegurat.

L'assegurador únicament pot impugnar el valor estimat quan la seva acceptació hagi estat prestada per violència, intimidació o dol, o quan per error l'estimació sigui notablement superior al valor real, corresponent al moment de l'esdeveniment del sinistre, fixat pericialment.

Article vint-i-nou.

Si per pacte exprés les parts acorden que la suma assegurada cobreixi plenament el valor de l'interès durant la vigència del contracte, la pòlissa ha d'incloure necessàriament els criteris i el procediment per adequar la suma assegurada i les primes a les oscil·lacions del valor d'interès.

Article trenta.

Si en el moment de la producció del sinistre la suma assegurada és inferior al valor de l'interès, l'assegurador ha d'indemnitzar el dany causat en la mateixa proporció en què aquella cobreix l'interès assegurat.

Les parts, de comú acord, poden excloure en la pòlissa, o amb posterioritat a la subscripció del contracte, l'aplicació de la regla proporcional prevista al paràgraf anterior.

Article trenta-u.

Si la suma assegurada supera notablement el valor de l'interès assegurat, qualsevol de les parts del contracte pot exigir la reducció de la suma i de la prima, i l'assegurador ha de restituir l'excés de les primes percebudes. Si es produeix el sinistre, l'assegurador ha d'indemnitzar el dany efectivament causat.

Quan la sobreassegurança que preveu el paràgraf anterior sigui a causa de mala fe de l'assegurat, el contracte és ineficax. No obstant això, l'assegurador de bona fe pot retenir les primes vençudes i les del període en curs.

Article trenta-dos.

Quan en dos o més contractes estipulats pel mateix prenedor amb diferents asseguradors es cobreixin els efectes que un mateix risc pot produir sobre el mateix interès i durant un període de temps idèntic el prenedor de l'assegurança o l'assegurat han de comunicar a cada assegurador, llevat de pacte en contra, les altres assegurances que estipuli. Si per dol s'omet aquesta comunicació, i en cas de sobreassegurança es produeix el sinistre, els asseguradors no estan obligats a pagar la indemnització.

Una vegada produït el sinistre, el prenedor de l'assegurança o l'assegurat ho han de comunicar a cada assegurador, d'acord amb el que preveu l'article setze, amb indicació del nom dels altres.

Els asseguradors han de contribuir a l'abonament de la indemnització en proporció a la pròpia suma assegurada, sense que es pugui superar la quantia del dany. Dins aquest límit l'assegurat pot demanar a cada assegurador la indemnització deguda, segons el contracte respectiu. L'assegurador que ha pagat una quantitat superior a la que proporcionalment li correspon pot repetir contra la resta dels asseguradors.

Si l'import total de les sumes assegurades supera notablement el valor de l'interès, és aplicable el que preveu l'article trenta-u.

Article trenta-tres.

Quan mitjançant un o diversos contractes d'assegurances, referents al mateix interès, risc i temps, es produeix un repartiment de quotes determinades entre diversos asseguradors, amb l'acord previ entre ells i el prenedor, cada assegurador està obligat, llevat de pacte en contra, al pagament de la indemnització només en proporció a la quota respectiva.

No obstant el que preveu el paràgraf anterior, si en el pacte de coassegurança hi ha un encàrrec a favor d'un o diversos asseguradors per subscriure els documents contractuals o per demanar el compliment del contracte o dels contractes a l'assegurat en nom de la resta dels asseguradors, s'entén que durant tota la vigència de la relació asseguradora els asseguradors delegats estan legitimats per exercir tots els drets i per rebre les declaracions i reclamacions que corresponguin a l'assegurat. L'assegurador que ha pagat una quantitat superior a la que li correspongui pot repetir contra la resta dels asseguradors.

Article trenta-quatre.

En cas de transmissió de l'objecte assegurat, l'adquirent se subroga en el moment de l'alienació en els drets i obligacions que en el contracte d'assegurança corresponien al titular anterior. Se n'exceptua el supòsit de pòlisses nominatives per a riscos no obligatoris, si en les condicions generals hi ha pacte en contra.

L'assegurat està obligat a comunicar per escrit a l'adquirent l'existència del contracte de l'assegurança de la cosa transmesa. Una vegada verificada la transmissió, també ho ha de comunicar per escrit a l'assegurador o als seus representants en el termini de quinze dies.

Són solidàriament responsables del pagament de les primes vençudes en el moment de la transmissió l'adquirent i el titular anterior o, en cas que aquest hagi mort, els seus hereus.

Article trenta-cinc.

L'assegurador pot rescindir el contracte dins els quinze dies següents a aquell en què tingui coneixement de la transmissió verificada. Un cop exercit el seu dret i notificat per escrit a l'adquirent, l'assegurador queda obligat durant el termini d'un mes, a partir de la notificació. L'assegurador ha de restituir la part de prima que correspongui a períodes d'assegurança, pels quals no hagi suportat el risc, com a conseqüència de la rescissió.

L'adquirent de cosa assegurada també pot rescindir el contracte si ho comunica per escrit a l'assegurador en el termini de quinze dies, comptats des que va conèixer l'existència del contracte.

En aquest cas, l'assegurador adquireix el dret a la prima corresponent al període que hagi començat a córrer quan es produeix la rescissió.

Article trenta-sis.

Les pòlisses a l'ordre o al portador no es poden rescindir per transmissió de l'objecte assegurat.

Article trenta-set.

Les normes dels articles trenta-quatre a trenta-sis s'apliquen en els casos de mort, suspensió de pagaments, quítament i espera, fallida o concurs del prenedor de l'assegurança o de l'assegurat.

Article trenta-vuit.

Una vegada produït el sinistre, i en el termini de cinc dies, a partir de la notificació que preveu l'article setze, l'assegurat o el prenedor han de comunicar per escrit a l'assegurador la relació dels objectes que hi havia en el moment del sinistre, la dels salvats i l'estimació dels danys.

Incumbeix a l'assegurat la prova de la preexistència dels objectes. No obstant això, el contingut de la pòlissa constitueix una presumpció a favor de l'assegurat quan raonablement no es puguin aportar proves més eficaces.

Si les parts es posen d'acord en qualsevol moment sobre l'import i la forma de la indemnització, l'assegurador ha de pagar la suma convinguda o realitzar les operacions necessàries per reemplaçar l'objecte assegurat, si la seva naturalesa així ho permet.

Si no s'aconsegueix l'acord dins el termini que preveu l'article divuit, cada part ha de designar un perit, i ha de constar per escrit l'acceptació d'aquests. Si una de les parts no ha fet la designació, està obligada a realitzar-la en els vuit dies següents a la data en què sigui requerida per la que hagi designat el seu, i si no ho fa ho en aquest últim termini s'entén que accepta el dictamen que emeti el perit de l'altra part, i hi queda vinculat.

En cas que els perits arribin a un acord, s'ha de reflectir en una acta conjunta, en què s'han de fer constar les

causes del sinistre, la valoració dels danys, les altres circumstàncies que influeixin en la determinació de la indemnització, segons la naturalesa de l'assegurança de què es tracti i la proposta de l'import líquid de la indemnització.

Quan no hagi acord entre els perits, les dues parts han de designar un tercer perit de conformitat, i si no existeix aquesta, la designació, l'ha de fer el jutge de primera instància del lloc en què es trobin els béns, en acte de jurisdicció voluntària i pels tràmits previstos per a la insaculació de perits en la Llei d'enjudiciament civil. En aquest cas el dictamen pericial s'ha d'emetre en el termini assenyalat per les parts o, si no, en el de trenta dies, a partir de l'acceptació del seu nomenament pel perit tercer.

El dictamen dels perits, per unanimitat o per majoria, s'ha de notificar a les parts de manera immediata i en forma indubtable, i és vinculant per a aquests, llevat que alguna de les parts l'impugni judicialment, dins el termini de trenta dies, en el cas de l'assegurador, i de cent vuitanta en el de l'assegurat, computats tots dos des de la data de la seva notificació. Si en aquests terminis no s'interposa l'acció corresponent, el dictamen pericial esdevé inatacable.

Si el dictamen dels perits és impugnat, l'assegurador ha d'abonar l'import mínim a què es refereix l'article divuit, i si no ho és ha d'abonar l'import de la indemnització assenyalat pels perits en un termini de cinc dies.

En el supòsit que per demora de l'assegurador en el pagament de l'import de la indemnització esdevinguda inatacable a l'assegurat es veu obligat a reclamar-lo judicialment, la indemnització corresponent s'incrementa amb l'interès previst a l'article vint, que, en aquest cas, es comença a meritjar des que la valoració va esdevenir inatacable per a l'assegurador i, en tot cas, amb l'import de les despeses originades a l'assegurat pel procés, a la indemnització del qual ha de fer condemna expressa la sentència, sigui quin sigui el procediment judicial aplicable.

Article trenta-nou.

Cada part ha de satisfer els honoraris del seu perit. Els del perit tercer i altres despeses que ocasioni la taxació pericial són a càrrec de l'assegurat i de l'assegurador a parts iguals. No obstant això, si qualsevol de les parts ha fet necessari el peritatge perquè ha mantingut una valoració del dany manifestament desproporcionada, aquesta part és l'única responsable de les despeses esmentades.

Article quaranta.

El dret dels creditors hipotecaris, pignoratius o privilegiats sobre béns especialment afectes s'estén a les indemnitzacions que corresponguin al propietari per raó dels béns hipotecats, pignoratius o afectats de privilegi, si el sinistre s'esdevé després de la constitució de la garantia real o del naixement del privilegi. A aquest efecte el prenedor de l'assegurança o l'assegurat han de comunicar a l'assegurador la constitució de la hipoteca, de la penyora o el privilegi quan tinguin coneixement de la seva existència.

L'assegurador a qui s'hagi notificat l'existència d'aquests drets no pot pagar la indemnització deguda sense el consentiment del titular del dret real o del privilegi. En cas de contesa entre els interessats o si la indemnització s'ha de fer efectiva abans del venciment de l'obligació garantida, se n'ha de dipositar l'import en la forma que convinguin als interessats, i si no hi ha conveni, en la que estableixen els articles mil cent setanta-sis i següents del Codi civil.

Si l'assegurador paga la indemnització, transcorregut el termini de tres mesos des de la notificació del sinistre als creditors sense que aquests s'hagin presentat, queda alliberat de la seva obligació.

Article quaranta-u.

L'extinció del contracte d'assegurança no és oposable al creditor hipotecari, pignoratiu o privilegiat fins que transcorri un mes des que se li va comunicar el fet que va motivar l'extinció.

Els creditors a què es refereix aquest article poden pagar la prima impagada pel prenedor de l'assegurança o per l'assegurat, encara que aquests s'hi oposin. A aquest efecte, l'assegurador ha de notificar als creditors esmentats l'impagament en què ha incorregut l'assegurat.

Article quaranta-dos.

En cas que la indemnització s'hagi d'emprar en la reconstrucció de les coses sinistrades, l'assegurador no ha de pagar la indemnització si l'assegurat i els creditors a què es refereixen els articles anteriors no es posen d'acord sobre les garanties amb les que aquelles han de quedar afectades a la reconstrucció. En cas que no s'arribi a un acord s'ha de dipositar la indemnització de conformitat amb el que disposa l'article quaranta.

Article quaranta-tres.

L'assegurador, una vegada pagada la indemnització, pot exercir els drets i les accions que per raó del sinistre corresponguin a la persona assegurada davant les persones responsables d'aquest, fins al límit de la indemnització.

L'assegurador no pot exercir en perjudici de l'assegurat els drets en què s'hagi subrogat. L'assegurat és responsable dels perjudicis que, amb els seus actes o omissions, pugui causar a l'assegurador en el seu dret a subrogar-se.

L'assegurador no té dret a la subrogació contra cap de les persones els actes o omissions de les quals donin origen a responsabilitat de l'assegurat, d'acord amb la Llei, ni contra el causant del sinistre que, respecte de l'assegurat, sigui parent en línia directa o col·lateral dins el tercer grau civil de consanguinitat, pare adoptant o fill adoptiu que convisquin amb l'assegurat. Però aquesta norma no té efecte si la responsabilitat prové de dol o si la responsabilitat està emparada mitjançant un contracte d'assegurança. En aquest últim supòsit, la subrogació està limitada en el seu abast d'acord amb els termes del contracte esmentat.

En cas de concurrència d'assegurador i assegurat davant un tercer responsable, el recobriment obtingut s'ha de repartir entre tots dos en proporció al seu interès respectiu.

Article quaranta-quatre.

L'assegurador no cobreix els danys per fets de guerra civil o internacional, motí o tumult popular, terrorisme, terratrèmols i inundacions, llevat de pacte en contra i en els rams que legalment es determinin i sens perjudici de les indemnitzacions que corresponguin al «Consorci de Compensació d'Assegurances», segons la seva pròpia normativa.

SECCIÓ SEGONA. ASSEGURANÇA D'INCENDIS

Article quaranta-cinc.

Mitjançant l'assegurança contra incendis l'assegurador s'obliga dins els límits establerts en la llei i en el contracte a indemnitzar els danys produïts per incendi en l'objecte assegurat.

Es considera incendi la combustió i l'abrasament amb flama, capaç de propagar-se, d'un objecte o objectes que

no estaven destinats a ser cremats en el lloc i moment en què es produeix.

Article quaranta-sis.

La cobertura de l'assegurança s'estén als objectes descrits a la pòlissa. Si es tracta d'una assegurança sobre mobiliari la cobertura inclou els danys produïts per l'incendi en les coses d'ús ordinari o comú de l'assegurat, dels seus familiars, dependents i de les persones que conviuen amb ell.

Llevat de pacte exprés en contra, no queden compresos en la cobertura de l'assegurança els danys que causi l'incendi en els valors mobiliaris públics o privats, efectes de comerç, bitllets de banc, pedres i metalls preciosos, objectes artístics o qualssevol altres objectes de valor que es trobin en l'objecte assegurat, encara que se'n provi la preexistència i la destrucció o deteriorament pel sinistre.

Article quaranta-set.

La destrucció o deteriorament dels objectes assegurats fora del lloc descrit a la pòlissa exclou la indemnització de l'assegurador, llevat que el seu trasllat o canvi li hagi estat prèviament comunicat per escrit i aquest no hagi manifestat la seva disconformitat en el termini de quinze dies.

Article quaranta-vuit.

L'assegurador està obligat a indemnitzar els danys produïts per l'incendi quan aquest s'origini per cas fortuït, per malvolença d'estrany, per negligència pròpia o de les persones de les quals es respongui civilment.

L'assegurador no està obligat a indemnitzar els danys provocats per l'incendi quan aquest s'origini per dol o culpa greu de l'assegurat, o pels sinistres la cobertura dels quals correspon al «Consorti de Compensació d'Assegurances», segons les disposicions vigents.

Article quaranta-nou.

L'assegurador ha d'indemnitzar tots els danys i pèrdues materials causats per l'acció directa del foc, així com els produïts per les conseqüències inevitables de l'incendi i en particular:

Primer.—Els danys que ocasionin les mesures necessàries adoptades per l'autoritat o l'assegurat per impedir, tallar o extingir l'incendi, amb exclusió de les despeses que ocasioni l'aplicació d'aquestes mesures, llevat de pacte en contra.

Segon.—Les despeses que ocasioni a l'assegurat el transport dels efectes assegurats o qualssevol altres mesures adoptades amb la finalitat de salvar-los de l'incendi.

Tercer.—Els menyscabaments que pateixin els objectes salvats per les circumstàncies que es descriuen en els dos números anteriors.

Quart.—El valor dels objectes desapareguts, sempre que l'assegurat n'acrediti la preexistència i llevat que l'assegurador provi que van ser robats o furtats.

Cinquè.—Qualsevol altres que es consignin a la pòlissa.

SECCIÓ TERCERA. ASSEGURANÇA CONTRA EL ROBATORI

Article cinquanta.

Mitjançant l'assegurança contra robatori, l'assegurador s'obliga, dins els límits establerts en la llei i en el contracte, a indemnitzar els danys derivats de la sos-

tracció il·legítima per part de tercers de les coses assegurades.

La cobertura comprèn el dany causat per la comissió del delictes en qualsevol de les seves formes.

Article cinquanta-u.

La indemnització de l'assegurador ha de comprendre necessàriament, d'acord amb el que disposa l'article vint-i-set:

Primer.—El valor de l'interès assegurat quan l'objecte assegurat, efectivament, sigui sostret i no es trobi en el termini assenyalat en el contracte.

Segon.—El dany que la comissió del delictes, en qualsevol de les seves formes, causi en l'objecte assegurat.

Article cinquanta-dos.

L'assegurador, llevat de pacte en contra, no està obligat a reparar els efectes del sinistre quan aquest s'hagi produït per qualsevol de les causes següents:

Primera.—Per negligència greu de l'assegurat, del prenedor de l'assegurança o de les persones que depenguin d'ells o que hi conviuen.

Segona.—Quan l'objecte assegurat sigui sostret fora del lloc descrit en la pòlissa o en ocasió del seu transport, llevat que una o altra circumstàncies hagin estat expressament consentides per l'assegurador.

Tercera.—Quan la sostracció es produeixi en ocasió de sinistres la indemnització dels quals correspongui al «Consorti de Compensació d'Assegurances», segons les disposicions vigents.

Article cinquanta-tres.

Un cop produït i degudament comunicat el sinistre a l'assegurador, s'han d'observar les regles següents:

Primera.—Si l'objecte assegurat és recuperat abans del transcurs del termini assenyalat en la pòlissa, l'assegurat l'ha de rebre, llevat que en aquesta hagi reconegut expressament la facultat del seu abandonament a l'assegurador.

Segona.—Si l'objecte assegurat és recuperat transcorregut el termini pactat, i una vegada pagada la indemnització, l'assegurat pot retenir la indemnització percebuda abandonant a l'assegurador la propietat de l'objecte assegurat, o readquirir-lo, restituint, en aquest cas, la indemnització percebuda per la cosa o les coses restituïdes.

SECCIÓ QUARTA. ASSEGURANÇA DE TRANSPORT TERRESTRES

Article cinquanta-quatre.

Per l'assegurança de transport terrestre l'assegurador s'obliga, dins els límits establerts per la llei i en el contracte, a indemnitzar els danys materials que puguin patir en ocasió o conseqüència del transport les mercaderies transportades, el mitjà utilitzat o altres objectes assegurats.

Article cinquanta-cinc.

En cas que el viatge s'efectuï utilitzant diversos mitjans de transport, i no es pugui determinar el moment en què es va produir el sinistre, s'hi han d'aplicar les normes de l'assegurança de transport terrestre si el viatge per aquest mitjà constitueix la seva part més important.

En cas que el transport terrestre sigui accessori d'un de marítim o d'aeri s'ha d'aplicar a tot el transport les normes de l'assegurança marítima o aèria.

Article cinquanta-sis.

Poden contractar aquesta assegurança no solament el propietari del vehicle o de les mercaderies transportades, sinó també el comissionista de transport i les agències de transports, així com tots els qui tinguin interès en la conservació de les mercaderies. En la pòlissa s'ha d'expressar el concepte en què es contracta l'assegurança.

Article cinquanta-set.

L'assegurança de transport terrestre es pot contractar per viatge o per un temps determinat. En qualsevol cas, l'assegurador ha d'indemnitzar, d'acord amb el que s'ha convingut en el contracte d'assegurança, els danys que siguin conseqüència de sinistres esdeveniments durant el termini de vigència del contracte, encara que els seus efectes es manifestin amb posterioritat, però sempre dins els sis mesos següents a la data de la seva expiració.

L'assegurador no respon pel dany degut a la naturalesa intrínseca o vicis propis de les mercaderies transportades.

Article cinquanta-vuit.

Llevat de pacte exprés en contra, s'entén que la cobertura de l'assegurança comença des que es lliuren les mercaderies al portador per transportar-les en el punt de partida del viatge assegurat, i acaba quan es lliuren al destinatari en el punt de destinació, sempre que el lliurament es realitzi dins el termini previst a la pòlissa.

No obstant això, quan es pacti expressament, l'assegurança es pot estendre als riscos que afectin les mercaderies des que surten del magatzem o domicili del carregador per al seu lliurament al transportista fins que entren per al seu lliurament al domicili o magatzem del destinatari.

Article cinquanta-nou.

Llevat de pacte exprés en contra, la cobertura de l'assegurança que preveuen els articles anteriors comprèn el dipòsit transitori de les mercaderies i la immobilització del vehicle o el seu canvi durant el viatge quan siguin a causa d'incidències pròpies del transport assegurat i no hagin estat causats per alguns dels esdeveniments exclosos de l'assegurança.

La pòlissa pot establir un termini màxim i, transcorregut aquest sense que es reprengui el transport, cessa la cobertura de l'assegurança.

Article seixanta.

L'assegurat no perd el dret a la indemnització quan s'hagi alterat el mitjà de transport, l'itinerari o els terminis del viatge o aquest s'hagi realitzat en un temps diferent del previst, mentre la modificació no sigui imputable a l'assegurat, sens perjudici del que disposen els articles onze i dotze.

Article seixanta-u.

L'assegurador ha d'indemnitzar els danys que es produeixin en les mercaderies o valors de conformitat amb el que disposen els números següents:

Primer.—Es consideren compreses en les despeses de salvament de l'article disset les que sigui necessari o convenient realitzar per reexpedir els objectes transportats.

Segon.—En cas de pèrdua total del vehicle l'assegurat el pot abandonar a l'assegurador, si així s'ha pactat, sempre que s'observin els terminis i la resta de requisits que estableix la pòlissa.

Article seixanta-dos.

Si no hi ha estimació, la indemnització ha de cobrir, en cas de pèrdua total, el preu que tinguin les mercaderies en el lloc i el moment en què es carreguen i, a més, totes les despeses realitzades per lliurar-les al transportista i el preu de l'assegurança si recau sobre l'assegurat.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, quan l'assegurança cobreix els riscos de mercaderies que es destinin a la venda, la indemnització s'ha de regular pel valor que les mercaderies tinguin en el lloc de destinació.

SECCIÓ CINQUENA. ASSEGURANÇA DE LUCRE CESSANT

Article seixanta-tres.

Mitjançant l'assegurança de lucre cessant l'assegurador s'obliga, dins els límits establerts en la llei en el contracte, a indemnitzar a l'assegurat la pèrdua del rendiment econòmic que s'hauria pogut assolir en un acte o activitat si no s'hagués produït el sinistre descrit en el contracte.

Aquesta assegurança es pot subscriure com un contracte autònom o afegir-se com un pacte a un altre de naturalesa diferent.

Article seixanta-quatre.

Quan el prenedor de l'assegurança o l'assegurat realitzin, respecte a un determinat objecte, un contracte d'assegurança de lucre cessant amb un assegurador i un altre d'assegurança de danys amb un altre assegurador diferent, han de comunicar sense demora, a cadascun dels asseguradors, l'existència de l'altra assegurança. En la comunicació no solament s'ha d'indicar la denominació social de l'assegurador amb el qual s'ha contractat l'altra assegurança, sinó també la suma assegurada i altres elements essencials. La inexistència d'aquesta comunicació produeix, si s'escau, els efectes previstos a la secció segona del títol primer d'aquesta llei.

Article seixanta-cinc.

Si no hi ha pacte exprés, l'assegurador ha d'indemnitzar:

Primer.—La pèrdua de beneficis que produeixi el sinistre durant el període previst a la pòlissa.

Segon.—Les despeses generals que continuen gravant l'assegurat després de la producció del sinistre.

Tercer.—Les despeses que siguin conseqüència directa del sinistre assegurat.

Article seixanta-sis.

El titular d'una empresa pot assegurar la pèrdua de beneficis i les despeses generals que hagi de continuar suportant quan l'empresa quedi paralitzada totalment o parcialment a conseqüència dels esdeveniments que delimita el contracte.

Article seixanta-set.

Si el contracte té exclusivament per objecte la pèrdua de beneficis, les parts no poden predeterminar l'import de la indemnització.

SECCIÓ SISENA. ASSEGURANÇA DE CAUCIÓ

Article seixanta-vuit.

Mitjançant l'assegurança de caució l'assegurador s'obliga, en cas d'incompliment per part del prenedor de

l'assegurança de les seves obligacions legals o contractuals, a indemnitzar a l'assegurador a títol de rescabament o penalitat els danys patrimonials soferts, dins els límits establerts en la llei o en el contracte. Qualsevol pagament fet per l'assegurador li ha de ser reemborsat pel prenedor de l'assegurança.

SECCIÓ SETENA. ASSEGURANÇA DE CRÈDIT

Article seixanta-nou.

Mitjançant l'assegurança de crèdit l'assegurador s'obliga, dins els límits establerts en la llei i en el contracte, a indemnitzar a l'assegurador les pèrdues finals que experimenti a conseqüència de la insolvència definitiva dels seus deutors.

Article setanta.

Es reputa existent la insolvència definitiva del deutor en els supòsits següents:

Primer.—Quan hagi estat declarat en fallida mitjançant resolució judicial ferma.

Segon.—Quan hagi estat aprovat judicialment un conveni en què s'estableixi un quitament de l'import.

Tercer.—Quan s'hagi despatxat manament d'execució o constrenyiment, sense que de l'embargament resultin béns lliures suficients per al pagament.

Quart.—Quan l'assegurador i l'assegurador, de comú acord, considerin que el crèdit resulta incobrable.

No obstant això, transcorreguts sis mesos des de l'avis de l'assegurador a l'assegurador de l'impagament del crèdit, aquest ha d'abonar a aquell el cinquanta per cent de la cobertura pactada, amb caràcter provisional i a càrrec de liquidació definitiva ulterior.

Article setanta-u.

En cas de sinistre, la quantia de la indemnització està determinada per un percentatge, establert en el contracte, de la pèrdua final que resulti d'afegir al crèdit impagat les despeses originades per les gestions de recobrament, les despeses processals i qualssevol altres expressament pactades. Aquest percentatge no pot comprendre els beneficis de l'assegurador, ni ser inferior al cinquanta per cent de la pèrdua final.

Article setanta-dos.

L'assegurador, i si s'escau el prenedor de l'assegurança, queda obligat:

Primer.—A exhibir, a requeriment de l'assegurador, els llibres i qualssevol altres documents que posseeixi relatius al crèdit o crèdits assegurats.

Segon.—A prestar la col·laboració necessària en els procediments judicials encaminats a obtenir la solució del deute, la direcció del qual ha d'assumir l'assegurador.

Tercer.—A cedir a l'assegurador, quan aquest ho sol·liciti, el crèdit que tingui contra el deutor una vegada satisfeta la indemnització.

SECCIÓ VUITENA. ASSEGURANÇA DE RESPONSABILITAT CIVIL

Article setanta-tres.

Mitjançant l'assegurança de responsabilitat civil l'assegurador s'obliga, dins els límits establerts en la llei i en el contracte, a cobrir el risc del naixement a càrrec de l'assegurador de l'obligació d'indemnitzar a un tercer els danys i perjudicis causats per un fet previst en el contracte

de les conseqüències del qual sigui civilment responsable l'assegurador, d'acord amb el dret.

Article setanta-quatre.

Llevat de pacte en contra, l'assegurador ha d'assumir la direcció jurídica davant la reclamació del perjudicat, i són a càrrec seu les despeses de defensa que s'ocasionin. L'assegurador ha de prestar la col·laboració necessària amb vista a la direcció jurídica assumida per l'assegurador.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, quan qui reclami també està assegurat amb el mateix assegura-
dor o hi hagi algun altre possible conflicte d'interessos, aquest ha de comunicar immediatament a l'assegurador l'existència d'aquestes circumstàncies, sense perjudici de realitzar les diligències que pel seu caràcter urgent siguin necessàries per a la defensa. L'assegurador pot optar entre el manteniment de la direcció jurídica per l'assegurador o confiar la seva pròpia defensa a una altra persona. En aquest últim cas, l'assegurador queda obligat a abonar les despeses d'aquesta direcció jurídica fins al límit pactat en la pòlissa.

Article setanta-cinc.

És obligatòria l'assegurança de responsabilitat civil per a l'exercici de les activitats que determini el Govern. L'Administració no autoritza l'exercici d'aquestes activitats sense que prèviament l'interessat acrediti l'existència de l'assegurança. La falta d'assegurança, en els casos en què sigui obligatori, és sancionada administrativament.

Article setanta-sis.

El perjudicat o els seus hereus tenen acció directa contra l'assegurador per exigir-li el compliment de l'obligació d'indemnitzar, sens perjudici del dret de l'assegurador a repetir contra l'assegurador, en cas que sigui a causa de conducta dolosa d'aquest, el dany o perjudici causat a un tercer. L'acció directa és immune a les excepcions que puguin correspondre a l'assegurador contra l'assegurador. No obstant això, l'assegurador pot oposar la culpa exclusiva del perjudicat i les excepcions personals que tingui contra aquest. Als efectes de l'exercici de l'acció directa, l'assegurador està obligat a manifestar al tercer perjudicat o als seus hereus l'existència del contracte d'assegurança i el seu contingut.

SECCIÓ NOVENA. REASSEGURANÇA

Article setanta-set.

Mitjançant el contracte de reassegurança el reassegurador s'obliga a reparar, dins els límits establerts en la llei i en el contracte, el deute que neix en el patrimoni del reassegurador a conseqüència de l'obligació que aquest assumeix com a assegurador en un contracte d'assegurança.

El pacte de reassegurança intern, efectuat entre l'assegurador directe i altres asseguradors, no afecta l'assegurador, que, en tot cas, pot exigir la totalitat de la indemnització a l'assegurador esmentat, sens perjudici del dret de repetició que correspongui a aquest davant els reasseguradors, en virtut del pacte intern.

Article setanta-vuit.

L'assegurador no pot exigir directament del reassegurador cap indemnització ni prestació. En cas de liquidació voluntària o forçosa del seu assegurador gaudeixen de privilegi especial sobre el saldo creditor que presenti el compte de l'assegurador amb el reassegurador.

Les alteracions i modificacions de la suma assegurada, del valor de l'interès i, en general, de les condicions de l'assegurança directa s'han de comunicar al reassegurador en la forma i en els terminis establerts en el contracte.

Article setanta-nou.

No és aplicable al contracte de reassegurança el mandat que inclou l'article segon d'aquesta Llei.

TÍTOL III

Assegurança de persones

SECCIÓ PRIMERA. DISPOSICIONS COMUNES

Article vuitanta.

El contracte d'assegurança sobre les persones comprèn tots els riscos que puguin afectar l'existència, integritat corporal o salut de l'assegurat.

Article vuitanta-u.

El contracte es pot subscriure amb referència a riscos relatius a una persona o a un grup de persones. Aquest grup ha d'estar delimitat per alguna característica comuna estranya al propòsit d'assegurar-se.

Article vuitanta-dos.

En les assegurances de persones l'assegurador, fins i tot després de pagada la indemnització, no es pot subrogar en els drets que si s'escau corresponguin a l'assegurat contra un tercer com a conseqüència del sinistre. S'exceptua del que disposa el paràgraf anterior el relatiu a les despeses d'assistència sanitària.

SECCIÓ SEGONA. ASSEGURANÇA SOBRE LA VIDA

Article vuitanta-tres.

L'assegurança es pot estipular sobre la vida pròpia o la d'un tercer, tant per a cas de mort com per a cas de supervivència o tots dos conjuntament.

En les assegurances per a cas de mort, si són diferents les persones del prenedor de l'assegurança i de l'assegurat, és necessari el consentiment d'aquest, donat per escrit, llevat que es pugui presumir d'una altra manera el seu interès per l'existència de l'assegurança.

Si l'assegurat és menor d'edat, és necessària, a més, l'autorització per escrit dels seus representants legals.

No es pot contractar una assegurança per a cas de mort sobre menors de catorze anys d'edat o incapacitats.

Article vuitanta-quatre.

El prenedor de l'assegurança pot designar beneficiari o modificar la designació anteriorment realitzada, sense necessitat de consentiment de l'assegurador.

La designació del beneficiari es pot fer en la pòlissa, en una declaració escrita posterior comunicada a l'assegurador o en testament.

Si en el moment de la mort de l'assegurat no hi ha beneficiari concretament designat, ni regles per determinar-lo, el capital ha de formar part del patrimoni del prenedor.

Article vuitanta-cinc.

En cas de designació genèrica dels fills d'una persona com a beneficiaris, s'entenen com a fills tots els seus descendents amb dret a herència. Si la designació es fa a favor dels hereus del prenedor, de l'assegurat o d'una altra persona, es consideren com a tals els que tinguin aquesta condició en el moment de la mort de l'assegurat. Si la designació es fa a favor dels hereus sense més especificació, es consideren com a tals els del prenedor de l'assegurança que tinguin aquesta condició en el moment de la mort de l'assegurat. La designació del cònjuge com a beneficiari atribueix aquesta condició igualment a qui ho sigui en el moment de la mort de l'assegurat. Els beneficiaris que siguin hereus conserven aquesta condició encara que renunciïn a l'herència.

Article vuitanta-sis.

Si la designació es fa a favor de diversos beneficiaris, la prestació convinguda es distribueix, llevat d'estipulació en contra, en parts iguals. Quan es faci a favor dels hereus, la distribució té lloc en proporció a la quota hereditària, llevat de pacte en contra. La part no adquirida per un beneficiari augmenta les altres.

Article vuitanta-set.

El prenedor de l'assegurança pot revocar la designació del beneficiari en qualsevol moment, mentre no hagi renunciat expressament i per escrit a aquesta facultat. La revocació s'ha de fer en la mateixa forma establerta per a la designació.

El prenedor perd els drets de rescabament, avançament, reducció i pignoració de la pòlissa si renuncia a la facultat de revocació.

Article vuitanta-vuit.

La prestació de l'assegurador s'ha de lliurar al beneficiari, en compliment del contracte, fins i tot contra les reclamacions dels hereus legítims i creditors de qualsevol classe del prenedor de l'assegurança. Uns i altres poden, tanmateix, exigir al beneficiari el reemborsament de l'import de les primes abonades pel contractant en frau dels seus drets.

Quan el prenedor de l'assegurança sigui declarat en concurs o fallida, els òrgans de representació dels creditors poden exigir a l'assegurador la reducció de l'assegurança.

Article vuitanta-nou.

En cas de reticència i inexactitud en les declaracions del prenedor, que influeixin en l'estimació del risc, cal atènyer-se al que estableixen les disposicions generals d'aquesta Llei. Tanmateix, l'assegurador no pot impugnar el contracte una vegada transcorregut el termini d'un any, a comptar de la data de la seva conclusió, llevat que les parts hagin fixat un termini més breu en la pòlissa i, en tot cas, llevat que el prenedor de l'assegurança hagi actuat amb dol.

S'exceptua d'aquesta norma la declaració inexacta relativa a l'edat de l'assegurat, que es regula a l'article següent.

Article noranta.

En el supòsit d'indicació inexacta de l'edat de l'assegurat, l'assegurador només pot impugnar el contracte si la verdadera edat de l'assegurat en el moment de

l'entrada en vigor del contracte excedeix els límits d'admissió establerts per aquell.

Si passa altrament, si com a conseqüència d'una declaració inexacta de l'edat, la prima pagada és inferior a la que correspondria pagar, la prestació de l'assegurador es redueix en proporció a la prima percebuda. Si, per contra, la prima pagada és superior a la que s'hauria d'haver abonat, l'assegurador està obligat a restituir l'excés de les primes percebudes sense interessos.

Article noranta-u.

En l'assegurança per a cas de mort l'assegurador només s'allibera de la seva obligació si la mort de l'assegurat té lloc per alguna de les circumstàncies expressament excloses en la pòlissa.

Article noranta-dos.

La mort de l'assegurat, causada dolosament pel beneficiari, priva aquest del dret a la prestació establerta en el contracte, i aquesta queda integrada en el patrimoni del prenedor.

Article noranta-tres.

Llevat de pacte en contra, el risc de suïcidi de l'assegurat queda cobert a partir del transcurs d'un any a partir del moment de la conclusió del contracte. A aquests efectes s'entén per suïcidi la mort causada conscientment i voluntàriament pel mateix assegurat.

Article noranta-quatre.

En la pòlissa d'assegurança s'han de regular els drets de rescat i reducció de la suma assegurada, de manera que l'assegurat pugui conèixer a cada moment el valor de rescat o de reducció corresponent.

Article noranta-cinc.

Una vegada transcorregut el termini previst a la pòlissa, que no pot ser superior a dos anys des de la vigència del contracte, no s'aplica el paràgraf dos de l'article quinze sobre manca de pagament de la prima. A partir d'aquest termini, la manca de pagament de la prima produeix la reducció de l'assegurança d'acord amb la taula de valors que figura a la pòlissa.

La reducció de l'assegurança es produeix igualment quan ho sol·liciti el prenedor, una vegada transcorregut aquell termini.

El prenedor té dret a la rehabilitació de la pòlissa, en qualsevol moment, abans de la mort de l'assegurat, i per a això ha de complir les condicions establertes a la pòlissa.

Article noranta-sis.

El prenedor que hagi pagat les dues primeres anualitats de la prima a la qual correspongui el termini inferior previst a la pòlissa pot exercir el dret de rescat mitjançant la sol·licitud oportuna, d'acord amb les taules de valors fixades a la pòlissa.

Article noranta-set.

L'assegurador ha de concedir al prenedor avançaments sobre la prestació assegurada, d'acord amb les condicions fixades a la pòlissa, una vegada pagades les anualitats a què es refereix l'article anterior.

Article noranta-vuit.

En les assegurances de supervivència i en les assegurances temporals per a cas de mort no és aplicable el que disposen els articles noranta-quatre, noranta-cinc, noranta-sis i noranta-set. No obstant això, els asseguradors poden concedir al prenedor els drets de rescat, reducció i avançaments en els termes que es determinin en el contracte.

Article noranta-nou.

En qualsevol moment, el prenedor pot cedir o pignorar la pòlissa, sempre que no hagi estat designat beneficiari amb caràcter irrevocable. La cessió o pignoració de la pòlissa implica la revocació del beneficiari.

Si la pòlissa s'emet a l'ordre, la cessió o pignoració s'ha de realitzar mitjançant endós.

El prenedor ha de comunicar per escrit fefaentment a l'assegurador la cessió o pignoració realitzada.

SECCIÓ TERCERA. ASSEGURANÇA D'ACCIDENTS

Article cent.

Sens perjudici de la delimitació del risc que les parts efectuïn en el contracte, s'entén per accident la lesió corporal que deriva d'una causa violenta sobtada, externa i aliena a la intencionalitat de l'assegurat, que produeixi invalidesa temporal o permanent o mort.

Les disposicions incloses als articles vuitanta-tres a vuitanta-sis de l'assegurança de vida i al paràgraf u de l'article vuitanta-set són aplicables a les assegurances d'accidents.

Article cent u.

El prenedor ha de comunicar a l'assegurador la subscripció de qualsevol altra assegurança d'accidents que es refereixi a la mateixa persona. L'incompliment d'aquest deure només pot donar lloc a una reclamació pels danys i perjudicis que origini, sense que l'assegurador pugui deduir de la suma assegurada cap quantitat per aquest concepte.

Article cent dos.

Si l'assegurat provoca intencionadament l'accident, l'assegurador s'allibera del compliment de la seva obligació.

En el supòsit que el beneficiari causi dolosament el sinistre queda nul·la la designació feta a favor seu. La indemnització correspon al prenedor o, si s'escau, als hereus d'aquest.

Article cent tres.

Les despeses d'assistència sanitària són a càrrec de l'assegurador, sempre que se n'hagi establert la cobertura expressament en la pòlissa i que aquesta assistència s'hagi efectuat en les condicions previstes en el contracte. En tot cas, aquestes condicions no poden excloure les assistències necessàries de caràcter urgent.

Article cent quatre.

La determinació del grau d'invalidesa que derivi de l'accident s'ha d'efectuar després de la presentació del certificat mèdic d'incapacitat. L'assegurador ha de notificar per escrit a l'assegurat la quantia de la indemnització que li correspon, d'acord amb el grau d'invalidesa que deriva del certificat mèdic i dels barems fixats a la pòlissa. Si l'assegurat no accepta la proposició de l'assegurador respecte al grau d'invalidesa, les parts s'han de sotmetre

a la decisió de perits mèdics, de conformitat amb l'article trenta-vuit.

SECCIÓ QUARTA. ASSEGURANCES DE MALALTIA I D'ASSISTÈNCIA SANITÀRIA

Article cent cinc.

Quan el risc assegurat sigui la malaltia, l'assegurador es pot obligar, dins els límits de la pòlissa, en cas de sinistre, al pagament de certes sumes i de les despeses d'assistència mèdica i farmacèutica. Si l'assegurador assumeix directament la prestació dels serveis mèdics i quirúrgics, la realització d'aquests serveis s'ha d'efectuar dins els límits i condicions que determinen les disposicions reglamentàries.

Article cent sis.

Les assegurances de malaltia i d'assistència sanitària queden sotmeses a les normes incloses en la secció anterior quan siguin compatibles amb aquest tipus d'assegurances.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Els contractes d'assegurança subscrits amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei s'hi han d'adaptar en el termini màxim de dos anys a partir de la seva vigència, i queden sotmesos des de la seva adaptació, o des del moment en què transcorrin els anys esmentats, als preceptes d'aquesta.

DISPOSICIÓ FINAL

Aquesta Llei entra en vigor al cap de sis mesos de la seva publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat». Roman vigent la Llei deu/mil nou-cents setanta, de quatre de juliol, per la qual es modifica el règim de l'assegurança de crèdit a l'exportació.

A l'entrada en vigor d'aquesta Llei queden derogats els articles mil set-cents noranta-un a mil set-cents noranta-set del Codi civil, els articles tres-cents vuitanta a quatre-cents trenta-vuit del Codi de comerç, i totes les disposicions que s'oposin als preceptes d'aquesta Llei.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Palau Reial de Madrid, vuit d'octubre de mil nou-cents vuitanta.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
ADOLFO SUÁREZ GONZÁLEZ

23062 LLEI 52/1980, de 16 d'octubre, de Regulació del Règim Econòmic de l'explotació de l'aqüeducte Tajo-Segura. («BOE» 256, de 24-10-1980.)

JUAN CARLOS I, REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

Article primer.

La tarifa de conducció de les aigües que pel fet de ser excedentàries siguin transvasades des de la conca del Tajo a la del Segura, segons el que disposa la Llei vint-i-u/mil

nou-cents setanta-u, de dinou de juny, a través de l'aqüeducte construït a aquest efecte, es regeix pel que disposen aquesta Llei i les disposicions complementàries.

Article segon.

Als efectes d'aquesta Llei es consideren obres de l'aqüeducte Tajo-Segura les executades o finançades per l'Estat per derivar, regular, conduir i distribuir les aigües transvasades, així com les obres complementàries necessàries per aconseguir-ne el funcionament perfecte.

S'exclouen del que disposa el paràgraf anterior les xarxes de distribució, desguassos i camins i instal·lacions complementàries pròpies dels sectors de les zones regables i dels proveïments d'aigua a poblacions.

Article tercer.

És objecte de la tarifa de conducció d'aigua la disponibilitat o l'aprofitament de l'aigua conduïda per les obres de l'aqüeducte Tajo-Segura per a regadius i proveïments.

Article quart.

L'obligació de satisfer la tarifa té caràcter periòdic i neix en el moment en què es puguin explotar les instal·lacions, conduir l'aigua o subministrar-la a les zones o usuaris afectats, una vegada establert el corresponent compromís o assignades les dotacions als diferents terrenys i usos.

La liquidació corresponent s'ha d'efectuar anualment, segons el que disposa l'article setè, paràgraf tres, d'aquesta Llei, si bé es pot fraccionar en liquidacions parcials dins d'aquest període.

Article cinquè.

Estan obligades al pagament de la tarifa, en els termes establerts als articles anteriors, les entitats i les persones naturals o jurídiques titulars de dret a l'ús de l'aigua, sigui aquest adquirit per concessió, autorització o qualsevol altre títol jurídic.

Article sisè.

U. La recaptació obtinguda per la part de la tarifa de conducció d'aigua corresponent al concepte d'aportació pel cost de les obres s'ha d'aplicar, amb independència dels crèdits consignats en els Pressupostos Generals de l'Estat, per a inversions i en l'ordre que s'indica, a:

a) La realització amb caràcter prioritari de les accions pendents a la conca del Tajo i a les províncies de trànsit afectades per l'aqüeducte Tajo-Segura, segons el que s'especifica a la Llei vint-i-u/mil nou-cents setanta-u, de dinou de juny, o d'aquelles per les quals es puguin substituir en aplicació de la disposició addicional tercera d'aquesta Llei. En la realització urgent d'aquestes obres està compromès l'Estat amb independència de la recaptació a què es fa menció en aquesta Llei.

b) La infraestructura hidràulica de les províncies de la conca del Tajo i les de trànsit de l'aqüeducte que no siguin receptores d'aigua.

c) L'estudi i execució de nous treballs de regulació, captació i ús combinat d'aigües superficials i subterrànies i implantació d'estalvi d'aigua, tant en regadius com en proveïments.

d) Un cop cobertes les necessitats anteriorment enumerades, s'ha d'aplicar a la mateixa infraestructura hidràulica de les províncies receptores d'aigua.